

Labai trumpa dekupažo istorija

Dekupažas atsirado 12 amžiuje Kinijoje. Iš ten šią techniką paėmė klajokliai (randama Sibire kapavietėse). Į Europą atkeliavo 17 a. Pirmiausia, atsirado Venecijoje, nes kinų siūlomi baldai inkrustuoti medžiu ar popieriumi buvo brangūs. Italų meistrai nusprendė panaudoti popieriaus piešinėlius baldų dekoravimui. Prancūzijoje šis menas gavo vardą – dekupažas iš žodžio kirpti „decouper“. Pavadinimą šiai dekoravimo technikai suteikė Žanas Babtistas Filimentas, kuris pats dekoravo baldus. Prancūzijoje dekupažu užsiėmė ir labai žinomos damos - Marija Antuanetė, Madam Pompadur. Didžiojoje Britanijoje 19 a. technika domėjosi žinomas dendis Džordžas Brumelis, Viktorijos laikais Mary Delani išgarsėjo botaninių miniatiūrų piešimu specialiai dekupažavimui, jos darbai eksponuojami Viktorijos ir Alberto muziejuje.

Viena iš Mary Delani botaninių miniatiūrų

Poetas Baironas taip pat domėjosi šia technika. Jungtinėse Amerikos valstijose dekupažas išplito labai plačiai. Amerikiečiai turi net Nacionalinę dekupažuotojų gildiją. Vienas iš žinomų dekupažo propaguotojų – Hiras Maningas (1822-1911). Jo dekupažuoti darbai nesiskiria nuo ištapytų, jie eksponuojami muziejuose. 20 amžiuje Europoje ją naudojo žinomi dailininkai Pikasas ir Matisas. 21 amžiuje ši technika niekur neišnyko. Graikijoje net vyksta besidominčių šia technika konventai.

Kaip atrodo šis pradžiamokslis? Jame rasite:

10 darbo žingsnių. Tekste pateikiami bendrieji nurodymai bei darbas su pasirinktu daiktu, iliustruotas nuotraukomis;

Sąrašą priemonių, kurios reikalingos;

Sąrašą internetinių parduotuvių, kuriose galite įsigyti priemones;

Literatūros sąrašą.

Dekupažo pradžiamokslis: 10 žingsnių

Autorės darbai

Pagrindiniai žingsniai :

1. Idėja
2. Paviršiaus paruošimas
3. Paviršiaus padengimas dažais
4. Paruošiami popieriniai motyvai
5. Paruošiami klijai
6. Klijuojamas paveikslėlis
7. Dekoravimas
8. Lakavimas
9. Dar vienas dekoravimo etapas
10. Rezultatas

Ką reikia turėti:

Būtina	Nebūtina, bet jei norisi
1. Saugi darbo vieta	Klijuotė, organinis stiklas, padėkliukai ant kurių dirbsite, prijuostė
2. Dekupažuojamą paviršių	
3. Švitrinės kempinėles, nagų lako valiklį (spiritą)	
4. Šviesius akrilinius dažus	Įvairių spalvų akrilinius dažus
5. Kempinėle	Teptukus, volelius
6. Platų plokščią teptuką (geriau sintetinį)	
7. Indą su vandeniu plauti teptukams ir kempinėlėms	
8. Servetėles	Dekupažinis popierius, ryžinės servetėlės
9. Nedideles žirkutes	
10. Klijus vandens pagrindu	Specialūs klijai
11. Medžiagines servetėles nusausinimui	Popierinės servetėlės, specialios kempinėles

12. Lakų vandens pagrindu	Specialiems efektams naudojami lakai: Vienkomponentis (kraklė); dvikomponentis lakai Sendinimo pasta, folija ir t.t.
13. Fantazija neribojama 😊	Priedai dekoravimui: raišteliai, sagos, kriauklės, karoliukai, kailiukai ir t.t. ir panašiai

žirkutės, kempinė, teptukai, dekoravimui skirti rašikliai, kempinė „šiaušimui“

akriliniai dažai, lipalas, lakas, indas plauti šepetukams

Autorės darbai

Daiktai, kurie gali būti dekoruojami:

Jie gali būti dviejų rūšių:

1. Nauji, perkami specializuotose ir ne specializuotose parduotuvėse;
2. Daiktai, kuriems norite suteikti naują gyvenimą. Jie gali būti ir labai seni – medinės spintelės, metaliniai padėklai, bet gali būti ir tie, kuriuos „išrūšiuojame“: buteliai, buteliukai, stiklainiai, skardinės, rankinukai, medžiaginiai maišeliai, skrybėlės, net batai... Galima atnaujinti senus vazonus, o jei nesate Fengšui sekėjai, galima sulopyti vieną kitą mėgstamą puodelį, tik paskui naudoti kaip vazą ar vazonėlį, ar pieštukinę...

Dekoruojamas paviršius gali būti:

1. Medis
2. Kartonas (ne visoks tinka, neturi sugerti skysčių)
3. Akmuo, cementas
4. Stiklas, veidrodis
5. Keramika, porcelianas
6. Metalas
7. Tekstilė, oda
8. Plastiką, vinilas
9. Kriauklės, šiaudai

Darbo eiga:

Pirmas žingsnis: Idėja

Pirmiausia, be abejo, turime sugalvoti, ką dekoruosime. Aš Jums siūlau pabandyti iš skardinės, kurioje buvo žirneliai, kukurūzai ar kažkas kito, pasidaryti pieštukinę arba vazonėlį augalėliui. Ateityje pamatysite, kaip žiūrėdami į kokį nors daiktą jau matysite, kas tai gali būti.

Antras žingsnis: Paviršiaus paruošimas

Daikto paviršius ir vidus turi būti švarus. Jis turi būti nuvalytas, nuplautas. Ir dar paruošiamas taip, kad prie jo liptų dažai, todėl medinis, odinis, kartoninis, molinis paviršius „pašiaušiamas“ švitrinium popieriumi ar specialia kempinėle, o akmuo, stiklas, metalas, plastikas, porcelianas, kriauklė nuriebalinama.

nevalyta skardinė, nuvalytos skardinės

Taigi, skardinę išplaunate ir nuplaunate, nuvalote paviršių lako valikliu ar spirito turinčia priemone. ATSARGIAI – tai gali būti pavojinga, ypač, jei dirbate su vaikais.

Trečias žingsnis: Paviršiaus padengimas akrilinais dažais

Daikto paviršių reikia tolygiai padengti akrilinais dažais (dažai vandens pagrindu). Jei dirbsite su servetėlėmis arba ryžiniu popieriumi, būtina padengti šviesiais – baltais, kreminiais, gelsvais, sidabriniais, perlamutriniais dažais. Balti tinka visada, kitus galima pasirinkti pagal servetėlės toną. Jei dirbsite su dekupažiniu popieriumi, paviršiaus spalva neturi reikšmės. Dažai dengiami tolygiai kempinėle, teptuku, jei didelis paviršius – voleliu. Sluoksnis neturi būti „storas“. Kempinėlės gali būti specialios, perkamos specializuotose parduotuvėse arba galima atsikirpti gabalėlį vonios kempinėlės.

Taigi, padengiamo balto akrilo sluoksniu skardinės išorę. Paliekame džiūti. Idealu palikti per naktį, bet galima padžiovinti fenu ir dirbti toliau. Dažai neturi tepti ir lipti. Kol dažai džiūsta, galime pasiruošti servetėles (4 žingsnis), o taip pat – ir dažus (5 žingsnis).

nudažyta skardinė, baltas akrilas, kempinėle

Ketvirtas žingsnis: Pasiruošiami popieriniai motyvai

Dekupažavimo metu naudojamas kelių rūšių popierius: servetėlės, ryžinis popierius arba servetėlės, dekupažinis popierius. Taip pat galima pasidaryti paveikslėlius patiems – atsispausdinti lazeriniu spausdintuvu. Ką pasirinkti, tik Jūsų sprendimas – servetėlių pasirinkimas didžiausias, jos labai tinka, kai paviršius išgaubtas (stiklainis ar skardinė), ryžinis labai tinka ant medinio ir didelio paviršiaus, pasirinkimas vis didėja, bet nėra pigu, dekupažinis popierius būna skirtingo storio, po juo paviršius gali būti ne baltas.

Visos ištisos servetėlės naudoti nerekomenduojama, servetėlė susiraukšlės, o be to, taip nelabai belieka vietos kūrybiškumui. Pradžioje rekomenduojama dirbti su nedideliais piešinėliais. Esu pastebėjęs per užsiėmimus, kad net turėdami vienodas servetėles kiekvienas sukuria visai kitokį vaizdą. Motyvus iš servetėlių ar ryžinio popieriaus galima iškirpti arba išplėšyti. Kerpama žirklutėmis, kurios yra tiesios, paveikslėlis sukamas, iškirptas paveikslėlis būna tikslesnis, bet ne visada pavyksta išsaugoti tikslias smulkias detales. Plėšiant paveikslėlį aplink jį susidaro lyg auros debesėlis, paveikslėlis išlieka visas. Kuriant vaizdą ant daikto galima naudoti iš skirtingų servetėlių derinamas detales.

Taigi, pasiruošiamo popierinių servetėlių detales, kurias naudosime. Neskubėkime, susikurkime sau vaizdą, kuris patinka. Servetėlės būna 2-3 sluoksnių, vieno sluoksnio servetėlės netinka, jos sutęžta. Bet ant paviršiaus klijuosime tik vieną – viršutinį sluoksnį, kitus reikia pašalinti.

iškirptas paveikslėlis

išplėšyti paveikslėliai

Penktas žingsnis: Paruošiami klijai

Klijai dekupažui naudojami taip pat vandens pagrindu. Galima juos pirkti specialius rankdarbių parduotuvėse, o galima naudoti ūkinėse parduotuvėse esantį lipalą (kanceliarinių prekių parduotuvėse esantis „Lipaliukas“ netinka). Taigi, jei turite specialius kljus, jo skiesti nereikia ir naudoti pagal paskirtį skirtingiems paviršiams (jie būna universalūs, arba skirti keramikai, tekstilei ir pan.). Jei naudojate lipalą – jį reikia praskiesti vandeniu: dalis lipalo - dvi vandens, kai kas rašo 1:3, kljiai turi būti kaip skysta grietinė.

Šeštas žingsnis: Klijuojamas paveikslėlis

Pirma dedamas taškas klijų, tada ant jo dedamas paveikslėlis. Lėtais plataus teptuko potėpiais nuo paveikslėlio centro į pakraščius ištepama kljais visas paveikslėlio paviršius. Klijų perteklius nusausinamas jį išspaudžiant (medžiagine servetėle, kempinėle, popieriumi). Klijuojamas kitas paveikslėlis. Kartais darbus tenka nutraukti ir palaukti, kol apdžius ir tik tada klijuoti paveikslėlį, pvz., kai dekoruojame butelius. Tuo metu galioja viena svarbi taisyklė – DRĖGNO PAVEIKSLĖLIO NELIEČIAME RANKOMIS! Sugadintą paveikslėlį (jei mažas), - pataisyti galima: uždėkime mažą tašką klijų, ir dar kartą „išspauskime“. Džiovinama (idealu parą, galima naudoti fėną, jei reikia greičiau).

Taigi, pasiruošę paveikslėlius, numatome, kur juos klijuosime, galima net pasižymėti paprastu pieštuku taškelį. Ir pradėdame – klijų taškas, paveikslėlis, teptukų kljus išskaidome, išspaudžiame kljus; ir dar kartą...

Taip atrodo „prikabintas“ lašeliu klijų paveikslėlis

Medžiaginės šluostės, kurias naudoju pašalinti klijų pertekliui

Rezultatas po šio etapo:

Kodėl du? Todėl, kad dažnai dirbu su keliais daiktais iš karto, bus dar ir trečias ☺

Septintas žingsnis: Dekoravimo laikas

Galite palikti baltą foną, kuris liko nuo paveikslėlių ant jūsų dekoruojamo daikto. Galite papildyti piešinukais ar tekstais, atliktais ranka. Galima, jei norisi, tą foną padengti spalvotais akrilinais dažais. Pataisome klaidas, pašlifuojame pakraščius, jei reikia.

Aš aplink dekoracijas parašiau sveikinimus. O šalia pridedu nuotrauką „apdažytos“ skardinės. Leidžiam apžiūti.

Aštuntas žingsnis: Lakuojame

Lakuojama plačiu teptuku laku (vandens pagrindu). Dažniausia, laką perku specializuotose parduotuvėse, bet, jei ryšitės dideliems darbams, pvz., baldų dekoravimui, tada galima lako ieškoti statybų prekių parduotuvėse. Džioviname.

Devintas žingsnis: dar vienas dekoravimo etapas

Jis nėra būtinas, bet jei norite galite ant dekoruoto daikto priklijuoti sagučių, kriauklyčių, raištelių, figūrėlių, sagėms priklijuojami segtukai t.t. Tam naudoju karštus klijus, bet galima naudoti ir „Moment“ tipo.

Dešimtas žingsnis: Pasidžiaukime rezultatu!

O dabar galime pasidžiaugti rezultatu! Tikiuosi, kad Jums buvo smagu ☺ Aš savo skardinę panaudosiu sudėti dekupažo dirbtuvių įrankiams. O JŪS?

Linkiu išpūdingų idėjų ir puikių darbų!

Pateikiu keletą savo ir dirbtuvių bibliotekoje dalyvių darbų, gal kils minčių ir idėjų ☺

mažas arbatinukas, naudojamas vietoj laistyvo

vazelė iš vaistų buteliuko

butelis aliejui

Dekupažo

pradžiamokslio užsiėmimų bibliotekoje darbeliai

Literatūros sąrašas:

Dekupažas : žingsnis po žingsnio / Alison Jenkins ; [iš anglų kalbos vertė Rima Aidietė]. - Vilnius: Alma littera, 2009. - 95, [1] p. : iliustr. ; 29 cm. - Orig. antr.: Absolute beginner's decoupage. - R-klė: p. 94-95. - ISBN 978-9955-38-400-7 (jr.)

Dekupažas nuo A iki Z : [95 pamokos pradedantiesiems ir pažengusiems] / Marisa Lupato ; iš italų kalbos vertė Rasa Jančiauskaitė. - Kaunas: Obuolys [i.e. MEDIA INCOGNITO, 2009]. - 335, [1] p. : iliustr.- ISBN 978-609-403-094-9

Dekupažo magija : [istorija, pagrindinės technikos, pamokos] / Rima Aidietė. - Vilnius : Alma littera, 2009 (Vilnius : Sapnų sala). - 136 p. : iliustr. ; 28 cm. - ISBN 978-9955-38-479-3 (jr.)

Dekupažas : išsamios iliustruotos pamokos, daugybė modelių ir naujų idėjų / Neringa Krankalienė. - Vilnius : „Septyni menai“, 2009 ([Vilnius] : Petro ofsetas). - 191, [1] p. : iliustr. ; 24 cm. - (Rankdarbių kraitelė). - Virš. aut. nenurodyta. - Tiražas 3000 egz.. - ISBN 978-609-8030-00-6

Viskas apie dekupažą / iš italų kalbos vertė Jūratė Puodžiukynienė. - Kaunas : Obuolys [i.e. MEDIA INCOGNITO, 2009] - 123, [3] p. : iliustr. ; 22 cm. - Orig. antr.: Découpage. - ISBN 978-609-403-057-4 (jr.)

Paperie : 100 creative papercraft ideas : gifts, décor, stationery, accessories / Kirsty Neale. - Newton Abbot : David and Charles, 2014. - 159, [1] p. : iliustr. ; 28 cm. - R-klė: p. 159. - ISBN 978-1-4463-0427-3

Декупаж : стекло, фарфор, керамика / Ольга Вешкина. - Москва : Эксмо, 2010. - 64 p. : iliustr. ; 23 cm. - (Азбука рукоделия). - ISBN 978-5-699-30432-5

Декупаж : стильные идеи шаг за шагом : мраморирование, золочение, кракелюр / Ольга Вешкина. - Москва : АСТ : Астрель, 2010. - 63, [1] p. : iliustr. ; 24 cm. - ISBN 978-5-17-060081-6. - ISBN 978-5-271-24157-4

Декупаж из салфеток / Халидия Махмутова. - Москва: Эксмо, 2008. - 72 p. : iliustr. - ISBN 978-5-699-27470-3

Декупаж - лучшие идеи / С. О. Чебаева. - Москва : АСТ : Астрель : Полиграфиздат, 2010. - 30, [1] p. : spalv. iliustr.. - (Для дома для семьи). - Tiražas 10 000 egz.. - ISBN 978-5-17-065708-7. - ISBN 978-5-271-25499-4. - ISBN 978-5-4215-0570-9

Elektroninių parduotuvių sąrašas:

Senas Naujas

<https://www.senasnaujas.lt>

Artinn

<https://www.artinn.lt/>

e-dekupažas

<https://www.e-dekupazas.lt/>

Dekostudija

<https://dekostudija.lt/>

Deko namai

<https://www.dekupazas.lt/>

ir dar visko daug ☺